

De wetgeving rond de uitbating van koelinstallaties is de laatste jaren voortdurend in beweging geweest.

Om onze klanten zo goed mogelijk te informeren, hebben wij een samenvatting gemaakt van de voornaamste wetgeving waaraan voldaan moet worden voor installaties met freon (HCFK's en HFK's) als koelmiddel.

1. Certificatie koeltechnische bedrijven

Op 14 februari 2007 verscheen in het Belgisch Staatsblad een besluit van de Vlaamse regering inzake de certificering van koeltechnische bedrijven en koeltechnici. Ook in Brussel en Wallonië bestaat intussen gelijkaardige wetgeving.

2. Europese verordening ozonlaag afbrekende stoffen

Deze wetgeving geldt als de minimale wetgeving in Europa.

Toepassing van HCFK's, zoals R22:

1/1/2004: HCFK's verboden in alle nieuwe installaties.

1/1/2010: nieuwe HCFK's verboden voor onderhoud en depannage.

1/1/2015: HCFK's afkomstig van recyclage verboden voor onderhoud en depannage.

Controle op lektheid van installaties volgens koelmiddelinhoud:

Vanaf 3 kg:	Jaarlijks
Vanaf 30 kg:	2 x per jaar
Vanaf 300 kg:	4 x per jaar

Bij systemen met een koelmiddelinhoud van 30 kg of meer, mag de frequentie van de controles op lektheid gehalveerd worden als er een naar behoren functionerend lekdetectiesysteem werd geplaatst.

Men is verplicht te werken met gecertificeerd personeel.

3. Regelgeving in het Vlaams gewest

3.1 Bouw en opstelling van de installaties

Indien de koelmiddelinhoud van een installatie méér dan **10 kg** (installatie met expansieventiel) of **3 kg** (installatie met capillair) is, moet de uitbater beschikken over een attest waarin vermeld is:

- De druk waarop de installatie afgeperst is.
- Volgens welke norm de installatie gebouwd is, vb EN-378
- Conformiteitattest

Indien de koelmiddelinhoud méér dan **3 kg** is moet de uitbater beschikken over:

- Instructiekaart
- Logboek, eventueel op computer

3.2 Onderhoud

- Alle installaties (ook met minder dan **3 kg** koelmiddel), moeten regelmatig geïnspecteerd worden.
- Koeltechnische handelingen mogen enkel uitgevoerd worden door een bevoegd koeltechnicus.

3.3 Terugwinning van koelmiddel

- Koelmiddel mag enkel hergebruikt worden op dezelfde installatie.
- Als een installatie buiten dienst gesteld wordt, moet binnen de maand het koelmiddel door een bevoegd koeltechnicus afgepompt worden.

3.4 Lekverliezen en lekdichtheidscontrole (installaties met min. **3 kg** koelmiddel)

- Alle technisch haalbare maatregelen moeten genomen worden om lekverliezen lager dan 5 % per jaar te houden.
- Minimaal 1 x per jaar lekdichtheidscontrole
- Bij koelmiddel inhoud > **30 kg**: lekdichtheidscontrole om de 6 maanden
- Bij koelmiddel inhoud > **300 kg**: lekdichtheidscontrole om de 3 maanden

3.5 Maximale relatieve lekverliezen in Vlaanderen

Aard installatie	Hoeveelheid relatief lekverlies	Uiterste reparatieduur na vaststelling	Toegelaten hoeveelheid lekpercentage	Maatregelen in geval van overtreding
Alle installaties > 3kg	Meer dan 5% per jaar	30 dagen controle 3 maanden na herstelling	5 % per jaar	Stilleggen installatie binnen 12 maanden na vaststelling

Let op: De Europese wetgeving legt op om binnen de maand een controle te doen op de reparatie.

4. Regelgeving in het Brussels hoofdstedelijk gewest

4.1 Bouw en opstelling van de installaties

Als er sprake is van vermogens, wordt steeds het **nominaal elektrisch vermogen** bedoeld.

Gebruik van HCFC's (vb R22) is verboden in installaties geplaatst na 31/12/1999.

De uitbater moet beschikken over:

- Indien vermogen > **10 kW**: Milieuvergunning klasse 3
- Indien vermogen > **10 kW**: conformiteitsattest
- Indien vermogen > **100 kW**: Milieuvergunning klasse 2
- Indien vermogen > **100 kW**: machinekamer en instructieplaat verplicht
- Indien koelmiddelinhoud > **2 kg**, controle door bevoegd koeltechnicus

4.2 Onderhoud (onafhankelijk van vermogen of koelmiddelinhoud)

- maandelijkse visuele controle
- jaarlijks onderhoud
- er moet een onderhoudsboekje in de omgeving van de installatie(s) aanwezig zijn. Dit wordt ingevuld door de technicus en bijgehouden door de uitbater.

4.3 Terugwinning van koelmiddel

- Koelmiddel mag enkel hergebruikt worden op dezelfde installatie.
- Als een installatie buiten dienst gesteld wordt, moet binnen de maand het koelmiddel door een bevoegd koeltechnicus afgepompt worden.

4.4 Lekverliezen en lekdichtheidscontrole (installaties met min. **3 kg** koelmiddel)

- Alle technisch haalbare maatregelen moeten genomen worden om lekverliezen lager dan 5 % per jaar te houden
- Minimaal 1 x per jaar lekdichtheidscontrole
- Bij koelmiddel inhoud > **30 kg**: lekdichtheidscontrole om de 6 maanden
- Bij koelmiddel inhoud > **300 kg**: lekdichtheidscontrole om de 3 maanden

4.4 Maximale relatieve lekverliezen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Aard installatie	Hoeveelheid relatief lekverlies	Uiterste reparatie-duur na vaststelling	Toegelaten hoeveelheid lekpercentage	Maatregelen in geval van overtreding
Alle installaties > 2 kg	Meer dan 5% per jaar	30 dagen controle 3 maanden na herstelling	5 % per jaar	Stilleggen installatie binnen 12 maanden na vaststelling

5. Regelgeving in het Waals gewest

In Wallonië moeten alle HCFK's vervangen zijn tegen uiterlijk 30 mei 2015, dit met uitzondering wanneer men kan bewijzen dat de installatie minstens 2 jaar lekdicht is.

5.1 Bouw en opstelling van de installaties

- De installatie moet gebouwd zijn volgens de code van de goede praktijk EN 378 of gelijkwaardig.
- Bij koelmiddelinhoud >30 kg: manometers verplicht
- Bij koelmiddelinhoud >300 kg: machinekamer verplicht en gasdetectie
- Opstartformulier voor alle installaties

5.2 Onderhoud

- Er moet een onderhoudsboekje in de omgeving van de installatie(s) aanwezig zijn. Dit wordt ingevuld door de technicus en bijgehouden door de uitbater.

5.3 Terugwinning van koelmiddel

- Als een installatie buiten dienst gesteld wordt, moet binnen de maand het koelmiddel door een bevoegd koeltechnicus afgepompt worden.

5.4 Lekverliezen en lekdichtheidscontrole

- Bij koelmiddel inhoud < **30 kg**: visuele controle alle 6 maanden en lekdichtheidscontrole om de 12 maanden
- Bij koelmiddelinhoud > **30 kg**: visuele controle alle 3 maanden en lekdichtheidscontrole om de 6 maanden
- Bij koelmiddel inhoud > **300 kg**: visuele controle alle 1,5 maanden lekdichtheidscontrole om de 3 maanden
- Controle binnen 1 maand op slagen van de reparatie
- Frequentie van controle op lekdichtheid
- Verplicht werken met gecertificeerd personeel.

5.4 Maximale en relatieve lekverliezen in Wallonië

Aard installatie	Hoeveelheid relatief lekverlies	Uiterste reparatieduur na vaststelling	Toegelaten hoeveelheid lekpercentage	Maatregelen in geval van overtreding
Alle installaties	Meer dan 20% per jaar na 28/9/2007	10 dagen controle 1 maand na herstelling	20% per jaar	Stilleggen installatie binnen 12 maanden na vaststelling
	Meer dan 15% per jaar na 28/9/2008	10 dagen controle 1 maand na herstelling	15% per jaar	Stilleggen installatie binnen 12 maanden na vaststelling
	Meer dan 10% per jaar na 28/9/2009	10 dagen controle 1 maand na herstelling	10% per jaar	Stilleggen installatie binnen 12 maanden na vaststelling
	Meer dan 5% per jaar na 28/9/2010	10 dagen controle 1 maand na herstelling	5% per jaar	Stilleggen installatie binnen 12 maanden na vaststelling

6. Relevante wetgeving en normen

- Besluit van de Vlaamse regering inzake de certificering van koeltechnici. (Belgisch Staatsblad van 14-2-2007)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering inzake minimum opleidingseisen koeltechnici en registratie koeltechnische bedrijven (C 2007/31145).
- Waals Besluit inzake het beheer van koeltechnische installaties en de certificering van bedrijven en monteurs (Belgisch Staatsblad van 28-9-2007)
- Vlarem II Art. 5.16.3.3. Koelinstallaties.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering betreffende koelinstallaties van 20 november 2003.
- Arrest van de Waalse regering over koelinstallaties van 12 juli 2007.
- Verordening EG 842_2006 over bepaalde gefluoreerde broeikasgassen.
- Verordening EG 2037 2000 over ozonlaag afbrekende stoffen.
- EN-IEC 60204-1:2001 Veiligheid van machines: Elektrische uitrusting van machines Europese machinerichtlijn
- Richtlijn 97/23/EG betreffende drukapparatuur (PED)
- Code van de goede praktijk EN 378 (2008)
- AREI Algemeen reglement op elektrische installaties (Belgische norm).